

**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט לעורורים בעניינים מינהליים**

המעוררים:

1. רביב דרוקר

2. חדשות 10 בע"מ

ע"י עוז"ד יונתן ברמן ו/או אורן אדלשטיין
אדלשטיין ברמן ושות', עורכי דין
מרח' הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, קומה 14
תל אביב 6777016
טל': 03-5601755 ; פקס : 03-5602225

ג א ז

המשיבים:

1. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה

2. בניין נתניהו, ראש הממשלה

ע"י מחלקת הבג"ץים בפרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טל': 02-64667011 ; פקס : 02-6466305

**ובעניין
המתנגדים:**

1. עמוס רגב

2. שלדון אדלסון

ע"י ב"כ עוז"ד ד"ר א. קלנסבלד ושות'
רח' מנחם בגין 7, רמת גן 52681
טל': 03-6110707 ; פקס : 03-6110700

ערעור

מוגש בזה ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים מיום 26.7.2016 בעת"מ 15-09-28606 (להלן: **פסק הדין השני**), בו אומצו, בין השאר,
קבעותו בפסק הדין באותו הליך מיום 2.12.2015 (להלן: **פסק הדין הראשון**).
העתקי פסקי הדין מצורפים ומסומנים א' ו-ב'.

בית המשפט הנכבד يتבקש לקבל את הערעור ולהורות למשיבים למסור למעוררים את תיעוד
מועדishi שיחות הטלפון שנערכו בין ראש הממשלה לבין מר שלדון אדלסון ובין ראש הממשלה לבין
מר עמוס רגב (להלן: **המתנגדים או אדלסון וrgb**), מיום 11.2.2012 ואילך, כפי שתועדו ביום
לשכת ראש הממשלה.

פתח דבר

... על אף טענה של ראש עירייה נתניה בדבר פגישות פרטיות עם ידידים ותיקים מאד של ראש העירייה, עוד מימי ילדותה, הרי שאף פגישות ראש העירייה עם ידידים כאלה, שהפכו ליזמים או לקבלתנים הבונים בנתניה, ראוי כי יתקיימו על פי עקרונות של מינהל ציבורי תקין תוך רישום פרוטוקול ובנוכחות הוצאות המחייב של העירייה".

מברך המדינה, **דווחות על הביקורת בשלטון המקומי**

לשנת 2010, 20.12.2011, עמ' 104.

השאלה שמעלה ערעור זה היא האם על מגעיו של ראש הממשלה (המשמש גם כשר התקשורות) עם גורמים עתירי ממון, המשמשים שחקנים מרכזיים בשוק התקשות המודפסת והאלקטטרונית בישראל והמשמשים בפועל כ쇼פרו, חלים עקרונות המניהל הציבורי; או שמא הוא ואottonם גורמים ראשאים להסתתר מאחוריו טענות בדבר חברות אישית כדי לנחל מגעים אלה בניגוד לעקרונות בסיסיים של שיקיפות. זהה, בתמצית, הסוגיה שמעורר הליך זה.

"ישראל היום", עיתון בעלות אדלסון שעורכו הרashi הוא רגב, הוא העיתון הנפוץ בישראל. הוא מחלוקת בחינוך בתפוצה בשיעור של 40%. כפי שנראה, ישנו גורמים מרכזיים הסוברים כי שליטתו זו בנתח כה גדול של שוק התקשות מאיימת על קיומו של שוק תקשורת פלורליסטי בישראל. העיתון נocket בקו של תמיכה בלתי מסוימת בראש הממשלה, חנופה למשפחתו, ליטוף של מקורביו ותקיפה של יריביו. בין השדרים נעשים בתמורה לתמיכה זו ובין שלאו, ראש הממשלה פעיל ופועל להגנה על העיתון, למשל באמצעות סיכול הוצאות חוק שהיו פוגעות בו כלכלית.

בעניין זה מתקיים ב הציבור, בתקשורת ובכנסת שיח ציבורי, בין השאר אודוט קשיי ה"הו-שלטון-עיתון" הבאים לידי ביטוי ביחסו של ראש הממשלה עם אדלסון וrgb. בכתביו הטענתה בمسئורת העתירה המינימלית המערערים עדמו בהרבה על החשיבות הציבורית שבשיפכת אוור על יחסים אלה ושבשיפפת מידע שיש בו כדי ללמד אם ראש הממשלה הוא העורך הראשי בפועל של "ישראל היום", ואם קיים קשר בין מועדיו השיחות עם אדלסון וrgb לבין פרסומים שונים בעיתון.

בבית המשפט קמא קיבל את הטענה בדבר קיומו של אינטרס ציבורי כזה. הוא אף קיבל את הטענה כי אינטרס זה גובר על הפגיעה הנטעה בפרטיו של ראש הממשלה, וקבע כי הטענה בדבר פגיעה בפרטיו אוינה יכולה לשמש עילה להימנעות ממשירות המידע המבוקש. אלא שככל שהדברים נוגעים לאדלסון וrgb, קבע בית המשפט קמא שי"כאנשים פרטיים המקיימים שיחות עם ריעיהם", העניין הציבורי שהשיפפת המידע אוינו גובר על הפגיעה הנטעה בפרטיו.

המעערערים סבורים, בכלל הכלבוד, כי קביעתו של בית המשפט בעניין הפגיעה בפרטיותם של אדלסון וrgb והיאזון שקיים בין פגיעה נטעה זו לבין האינטרס הציבורי, אינה יכולה לעמוד.

אדלוון וrgb אינם "אנשים פרטיים" מן השורה. הם משמשים גורם מרכזי בתקשורת הישראלית, שיש המגדירים אותה כ"רשות הרביעית". בהתנהלו של ראש הממשלה מול גורמים עתירי ממון

המשמשים שחקנים מרכזיים בשוק התקשות, על ראש הממשלה להתנהל, בלשונו של מבקר המדינה בדו"ח שצוטט לעלה, לפי עקרונות של מינהל ציבורי תקין. זאת גם אם לפיה טענותו מדובר בחברים משכבר הימים. גורמים בשוק התקשות המקיימים עמו מעיים יודעים, או צריים לדעת, כי עליו להתנהל בשיקיפות כלפי הציבור בכל הנוגע ליחסיו עמם, וכן לא יכולה להיות להם ציפייה כי יחסיו עמם יחשו תחת מעטת של "פרטיות". כך בכלל, וכך בפרט כאשר מדובר בגורם אשר בנסיבות מסוימות מערמת יחסים של "קח ותן" – קח סיקור אחד ונטול ביקורת, ותן הגנה מפני פגיעה באמצעות חקיקה או רגולציה אחרת.

ודוק: על מנת להוכיח את מסירת אין צורך להראות כי יחסים "תן וקח" ככל אכן מתקיימים בפועל, ואף לא מוטל על המערעים הנטלים להראות כי "ישראל היום" אכן משמש בשופרו של ראש הממשלה.

כפי שנסביר בהמשך, המידע המבוקש, **הנוגע למועד השיחות ולא לתוכן**, אינו יכול ללמד דבר שיש בו כדי לפגוע בפרטיותם של ראש הממשלה או של המתנגדים, ואינו יכול להשוויך דבר אודות תוכן שהוא אישר מעבר לכך שכבר נמסר על ידי המשיבים והמתנגדים במסגרת הליך זה. כפי שנראה, המשיבים עצם عمדו במסגרת כתוב תשובה על כך שஸירת המידע תאפשר הצלבה של מועד השיחות עם אירועים הידועים לציבור. כפי שקבע גם בית המשפט שמא, טענה זו מבהירה שאין מדובר בשיחות שתוכן אישי ותו לא, ואף מצביעה על קיומו של אינטרס ציבורי בפרסום המידע.

נעמוד על הדברים בפирוט.

1. הרקע להגשת התביעה לפי חוק חופש המידע

1. טרם נעמוד על ההליכים בבית המשפט כאמור, נעמוד בקצרה על הרקע להגשת התביעה לפי חוק חופש המידע. רקע זה נחוץ על מנת להבין את האינטרס הציבורי המחייב את מסירת המידע המבוקש אף אם, קטעת המשיבים וכטענת אדלסון וrgb, מסירתו תהווה פגעה בפרטיות (ולא היא).

2. מר עמוסrgb הוא העורך הראשי של העיתון "ישראל היום". מר שלאון אדלסון הוא בעליו של העיתון. "ישראל היום" יצא לאור מאז שנת 2007, והוא בעל תפוצה רחבה ביותר, העומדת לפי הערכות שונות על כ-40%. מאז הקמתו ועד היום התקיים דיוון ציבורי שבמרכזו עומדות הסבראות כי מדובר באמצעי תקשורת המשמש שופר לקידום העמדות והאינטרסים של ראש הממשלה.

3. יצוין כבר עתה, כי במסגרת ההליכים בבית המשפט המזוין טענו המתנגדים כי אדלסון כלל אינו בעלי של "ישראל היום", וכי הוא אינו מעורב בקביעת תוכנו (סעיפים 15-14 לכתב הטענות, מטעם אדלסון וrgb מיום 2.3.2016). אלא שטענה זו סותרת מידע שפורסם עיתון "ישראל היום", סותרת את האמור באתר האינטרנט של "ישראל היום" וסותרת את דבריו של מר אדלסון עצמו בראיונות שהתקיימו עמו (ראו סעיפים 15-24 לtagובת העותרים בבית המשפט המזוין מיום 1.5.2016 ונספחים ג', ז' ו-ה' לtagובה).

4. יחסיו הגומלין בין ראש הממשלה לבין "ישראל היום" תוארו בהרחבה בتحقיר עיתונאי שערץ במשך כנעה וחצי המערער 1, עיתונאי המשמש, בין השאר, כפרשן הפוליטי של עורך 10, ושודר ביום 4.2.2013 בתכנית "המקור" בעורך 10.

לחילקו הראשון של הتحقיר ששודר בעורך 10 ראו:

<http://www.dailymotion.com/video/x2qf15e>

לחילקו השני של הتحقיר ראו:

<http://www.dailymotion.com/video/x2qf99q>

תמליל הتحقיר ששודר ביום 4.2.2013 צורף לעתירה כנספה ע/5.

5. בتحقיר הצביע המערער 1 על כך שהעורך הראשי של "ישראל היום", מר עמוס רגב, משבט כתבות וטוריו דעה על בסיס יומיומי על מנת לקדם את האינטרסים והעמדות של ראש הממשלה; על קיום פגישות בתקירות גבוהה בין ראש הממשלה לבין אדლסון עבור להקמת "ישראל היום"; על מעורבותו רטה ראש הממשלה אז, מר נתן אלש (ששים לפניו מינויו לתפקיד בלשכת ראש הממשלה כסמנט'ל "ישראל היום"), במערכות העיתון גם לאחר תחילת כהונתו כרטה רטה ראש הממשלה; על מיתונו דיווחים אודוט ביקורת על ראש הממשלה לפני פרסום ב"ישראל היום"; על העلمת או הקטנת החשיפה ב"ישראל היום" של פוליטיקאים הנתפסים על ידי ראש הממשלה כמתחרים בו; על שניינו יחס העיתון לאנשי ציבור במקביל לשינויים ביחסו של ראש הממשלה אליהם; על מעורבותו של רגב בבחירה תМОנות אשת ראש הממשלה כדי להימנע מפרסום תМОנות שאינן מחייבות; על הימנעות מסיקור שלילי של חברי הכנסת מפלגת "הליכוד", שבראה עמד ראש הממשלה; על ראיונות מחייבים לתומכו של ראש הממשלה; על הוספת טקסטים לדיוקן חדשותיות על מנת לקדם אינטרסים של ראש הממשלה; ועוד.

6. כפי שהיטיב לתאר זאת כתב "ישראל היום" לשעבר, יובל בן עמי, שדבריו הובאו בכתב הتحقיר של המערער 1: **"תמיד הייתה לי תחושה שעמוס [רגב] הוא בעצם עורך המשנה של העיתון והעורך הראשי הוא ראש ממשלת ישראל".**

7. ההדים לדיוון הציבורי בשאלת האופן שבו "ישראל היום" משרת את האינטרסים של ראש הממשלה, באים לידי ביטוי גם בקרב חברי הרשות המחוקקת. ביום 12.5.2014 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, שנועדה להגביל את חלוקתם של עיתונים בעלי תפוצה רחבה בתחום, נוכחת העמדה כי "ישראל היום" הוא בפועל עיתון המשמש שופר לראש הממשלה (הצעת חוק לקידום ולהגנת העיתונות הכתובה בישראל, תשע"ד-2014, פ/19/2014). הצעת החוק הוגשה על ידי חברי הכנסת מספר גדול של סיעות משורות הקואלייציה והאופוזיציה אחד. ראש הממשלה עשה מאמצים ניכרים לבטום את קיומם הצעת החוק, אולם חרף התנגדותו עבר החוק, בקריאה טרומית ביום 12.11.2014 ברוב של 43 חברי כנסת מול 23 מתנגדים (ראו: דברי הכנסת, ישיבה 177 של הכנסת ה-19, עמ' 61). זמן קצר לאחר מכן הוליך ראש הממשלה את המדינה למערכת בחירות חדשה, שסיכלה את המשך קידומה של הצעת החוק.

8. לא ניתן להתכחש לעובדה שבתקורת, הציבור ובכנסת מתקיים דין ציבורי חשוב בטענה, שלפייה "ישראל היום" הוא עיתון שם לעצמו למטרה לשרת את ראש הממשלה. אף לא ניתן להתכחש לכך שמדובר ביחסים בין ראש הממשלה לבין גופים ואישים עתירי ממון ובעלי השפעה ממשית על דעת הקהל, שיש אינטרס ציבורי מובהק לחושף מידע הנוגע ליחסים הוגמלוין ביניהם.

9. על רקע זה באו הבקשה לפי חוק חופש המידע והעתירה מינימלית בעניין זה.

2. ההליכים בבית המשפט קמא

10. ביום 11.2.2015 הגיע העוטר 1 בקשה לפי חוק חופש המידע, שזו לשונה:

"אני מבקש לקבל את כל התאריכים בהם דיבר ראש הממשלה עם שלדון אדלסון ועמוס רגב בשלוש השנים האחרונות. מזכירות לשכת ראש הממשלה שומרת תיעוד של כל הטלפונים שמבצע ראש הממשלה, שיחות נוכחות וויצוות: תדיירות הקשר, מספר השיחות, באיזה תאריך ה壯בעה כל שיחה, באיזו שעה וכמה זמן נמשכה כל אחת מהשיחות".

11. ביום 11.6.2015, ארבעה חודשים לאחר הגשתה, השיבה המשيبة 1 לבקשתה. תשובה של הממונה שני ראשי. ראשית, ביחס לטייעוד השיחות עד לחודש מרץ 2014 טענה המשيبة 1 כי זה הווער לנוכח המדינה לפי חוק הארכיונים, תשתי"ו-1955, ולכן (כך לפי טענתה) הוראות חוק חופש המידע אין חלות עליו. שנית, ביחס לתקופה שמהודש מרץ 2014 ואילך נטען כי "שני האנשים אליהם מתיחסת הבקשה הם חברים אישיים של ראש הממשלה, שהיחסינו עםן הן שיחות פרטיות שאין קשרות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה", ולפיכך נמסר כי "המידע המבוקש הוא מידע שלא ניתן למסרו בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע".

12. ביום 16.9.2015 הוגשה עתירה מינימלית נגד החלטת האמורה. בהתאם להחלטת בית המשפט המחויזי, הגיעו המשיבים ביום 19.11.2015 כתוב תשובה. בכתב התשובה לא עמדו המשיבים על הנימוק הראשון, לפיו המידע המבוקש הווער אל נוכח המדינה, וצינו כי תשובה זו ניתנה בעות. באשר לנימוק השני, המשיבים טענו כי מסירת המידע תפגע בפרטיו של ראש הממשלה וביקשו לדוחות את העתירה מטעם זה.

13. דין בעתירה התקיים ביום 25.11.2015 בפני כב' השופט מינץ. ביום 2.12.2015 ניתן פסק הדין הראשוני, בו קיבל השופט מינץ את העתירה, ואולם הורה כי עבר למסירת המידע, על המשיבים לקבל את עמדתם של אדלסון ורגב ביחס למסירתו בהתאם לסעיף 13 לחוק חופש המידע.

14. ביום 21.12.2015 הגיעו אדלסון ורגב עתירה מינימלית, בה ביקשו לבטל את פסק הדין הראשוני בטענה כי על המעררים היה לצרפים כمبرים לעתירה (עת"מ 15-12-2015 (44200)). ביום 30.12.2015, ביום דחיה בית המשפט המחויזי את העתירה על הסף, וקבע כי לאחר קבלת עמדת אדלסון ורגב, וככל שעדתם תידחה על ידי המשיבה 1, שמורה להם הזכות לפעול כראות עיניהם.

15. ביום 3.1.2016 הגישו מר אדלסון ומר רגב ערעור על פסק הדין בעת"מ 44200-12-15, בו נדחתה עתירתם לביטול פסק הדין הראשון (עמ"ס 49/16). באותו היום הגישו המשיבים ערעור על פסק הדין הראשון בעת"מ 28606-09-15 (עמ"ס 56/16).

16. בית המשפט העליון קיים דיון בשני העורורים במאוחדר ביום 8.2.2016. ביום 10.2.2016 ניתן פסק הדין בשני העוררים.

17. בית משפט זה קיבל את ערורם של אדלסון וrgb בעע"מ 49/16 על פסק הדין בעת"מ 44200-12-15. בפסק הדין בעע"מ 49/16 נקבע כי בהתאם להוראות סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע המערערים לא היו חייבים לצרף את אדלסון ואתrgb כמשיבים לעתירה, ועל כן לא נפל כל פגס בעתירתם, אולם מכוח הוראת החוק זו היה על בית המשפט לשמע את השניהם. לפיכך הורה בית משפט זה על השבת הדיון בעתירה לבית המשפט המחויזי, וקבע כי אדלסון וrgb יגישו כתוב טענות מלאה בתצהיר.

18. בה בעת, בית המשפט העליון מחק את ערעור המדינה בעע"מ 56/16 על פסק דין הראשון בעת"מ 28606-09-15, כשהוא קובע שאין מקום להתייחס לטענות המדינה לגוףן, וכי טענות הצדדים שומרות להם.

19. אדלסון וrgb הגיעו לבית המשפט המחויזי ביום 2.3.2016, לפיה אין למסור את המידע המבוקש משום שהם חברים אישיים של ראש הממשלה ובסירתו המידע תפגע בפרטיוותם. בו בזמן הם טוענו כי אין למסור את המידע המבוקש משום שהוא חיסין עיתונאי. כמו כן העלו אדלסון וrgb טענות נוספות שאין נוגעות לפגיעה בהם. בהתאם להחלטות בית המשפט המחויזי הגיעו המשיבים בכתב לעמדתם של אדלסון וrgb ביום 1.5.2016, וביום 20.6.2016 השיבו אדלסון וrgb לתגובה המשיבים.

20. בית המשפט המחויזי קיים דיון בעתירה ביום 18.7.2016. ביום 26.7.2016 ניתן פסק דין השני בעתירה (נספח א' הנ"ל), בו נדחתה העתירה.

3. עיקרי פסקי דין של בית המשפט קמא

21. כאמור, בעתירה שהגישו המשיבים ניתנו שני פסקי דין. הראשון עסק בבסירתו המידע המבוקש בפריזמה של הפגיעה הנבעת בפרטיוותו של ראש הממשלה אל מול האינטראס הציבורי שבסירתו המידע. פסק הדין השני אימץ את מסקנות פסק הדין הראשון בסוגיה שנדונה בו (ראו פסקה 13 לפסק הדין השני) ולכן נדונה בו בפירות רק הפגיעה הנבעת בפרטיוותם של אדלסון וrgb אל מול האינטראס הציבורי שבסירתו המידע.

22. **בפסק דין הראשון נקבע כי המידע המבוקש, הנוגע למועד קיומן של שיחות הטלפון בין ראש הממשלה לבין מי שהוגדרו על ידו כ"חברים אישיים", עשוי להיכلل במסגרת "עניןינו האישיים".** עם זאת, נקבע כי אין מדובר בעניינים ה"מובחים" הנכללים תחת הזכות לפרטיות, הויאל ואין מדובר בדרישה לקבל את תוכן של השיחות. בית המשפט הוסיף שכאשר מדובר

באיש ציבור דוגמת ראש הממשלה, יתכן שגם מידע הנוגע למעגלי החברתיים חורג מגדר עניינים "פרטיים", על אחת כמה וכמה כאשר מדובר למי שמלא את התפקיד הבכיר ביותר במשלה, ובמיוחד נוכח העובדה שרראש הממשלה משמש גם בתפקיד שר התקשות. לפיכך, קבוע בית המשפט, המידע המבוקש נכלל בתחום ה"אפור" של עניינים פרטיים (פסקה 12 לפק הדין הראשון).

23. בית המשפט עומד על כך שבהתאם לחוק חופש המידע יש לאזן את הפגיעה הנבעת בפרטיות אל מול האינטרס הציבורי בגלווי המידע (פסקה 14 לפק הדין הראשון). בית המשפט הוסיף ועמד על כך שבתשובה המשיבים טוענ שהמערעריהם או הציבור יכולו להצליב את המידע בדבר מועד השיחות עם אירועים אחרים הגלויים לציבור, וקבע כי טענה זו דוקא מחזקת את עמדת המערערים, שכן היא מחזקת את טענה לפיה קיימים עניין ציבוררי ממש במידע. בית המשפטקבע כי האיזון בין האינטרסים מצדיק, לפיכך, חשיפה של המידע לעין הציבור (פסקה 15 לפק הדין הראשון). עוד נקבע שיש לדחות את טענת המשיבים, לפיו קיומו של שית ציבוררי בעניין מושא העתירה מחליש את האינטרס הציבורי במסירת המידע (פסקה 16 לפק דין הראשון).

24. **פסק דין שני**קבע בית המשפט כי הפגיעה בפרטיותם של אנשים פרטיים, כמו גם של אישי ציבור ואנשי תקשורת, ראוייה להיבחן בקנה מידה שונה מזו שייבחן ענייננו הפרט של ראש הממשלה (פסקה 14). בית המשפט דחה את טענת המערערים, לפיו נוכח העובדה שadalson ורגב מסרו מידע רב אודות קשרי החברות ותוכן השיחות ביניהם לבין ראש הממשלה, אין עוד במסירות מועד השיחות כדי לגלוות מידע נוסף לגבי טיב הקשר ולבן אין בו עוד פגעה בפרטיות (פסקה 15 לפק דין השני). בית המשפט הוסיף כי אף על פי שיש נסיבות שבוחן האינטרס הציבורי מצדיק פרסום מידע אודות אישים פרטיים, זה אינו המצב בנסיבות העניין (פסקה 16 לפק דין השני).

25. בשולי הדברים עומד בית המשפט על טענותם שלadalson ורגב, לפיו הוראות חוק הגנת הפרטיות מונעות איזון בין האינטרס הציבורי לבין הפגיעה בפרטיות לפי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, וכי אין כי חוק הגנת הפרטיות לא בא לידי ביטוי באופן קטיגורי מהוראות חוק חופש המידע, וכי יש למצוא איזון בין השניים בכל מקרה נתון (פסקה 17 לפק דין השני). בית המשפט הוסיף וכי adrenalson ורגב מטענים מלטוען כי חל על המידע חיסון עיתונאי, וזאת מטעם שהם טוענים למערכת יחסים חברותי, אישית ופרטית עם ראש הממשלה ומחייבים כי השיחות נוגעות לענייני העיתון (פסקה 18). עוד בשולי הדברים דחה בית המשפט את טענת המערערים, לפיו לאdalson ורגב אין מעמד לטוען כי אין למסור את המידע מסוים שמסירתו עלולה לשבש את פעולות הרשות, אך אין שלא הוכחה ודאות קרובה כי גלווי המידע יביא לשיבוש ממשי בתפקוד הרשות (פסקה 19 לפק דין השני).

ואלה נימוקי העדרעו:

4. מסירת המידע לא תפגע בפרטיות ראש הממשלה ובפרטיותם של אדלסון וrgb

1. המסגרת הנורמטטיבית לבחינת טענת פגיעה בפרטיות בשל מסירת מידע

26. בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע:

"רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מלאה:....
 (3) מידע שגילויו מהוות פגעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן ה גילוי מותר על פי דין;"

27. לשונו של סעיף 9(א)(3) מבירה כי הסיג האמור חל רק במקרים שבהם מסירת המידע תהווה פגעה בפרטיות כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות ולא במקרים, שבهم מסירתו מהוות פגעה בפרטיות כמשמעותה בהקשרים אחרים. סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות מונה 11 חלופות להגדתו של המונח "פגיעה בפרטיות". בית המשפט קמא לא הביר לפי אייזו מן החלופות מהוות מסירת המידע פגעה בפרטיות. אולם המשבירים, בכתב התשובה שהגישו, טענו כי מדובר בפגיעה בפרטיות כמשמעותה בסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, לשונו:

"שימוש בידיעה על עניינו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נסירה;"

28. בהליכים לפי חוק חופש המידע נעשה האיזון בין פגעה נטעת בפרטיות לבין האינטרס הציבורי בשלושה שלבים: **בשלב הראשון** נעשה אייזון על ידי הרשות המינימלית במסגרת סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, במסגרתו יש לבחון האם העניין הציבורי שבמסירת המידע גובר על הפגיעה הנטעת בפרטיות. ככל שהאייזון הפנימי במסגרת חוק הגנת הפרטיות מוביל למסקנה, לפיה האינטרס הציבורי גובר על הפגיעה הנטעת בפרטיות, הרי שאין מדובר בפגיעה בפרטיות כמשמעותה בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. **בשלב השני** נעשה אייזון על ידי הרשות המינימלית בין הזכות לפרטיות במסגרת סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. שני השלבים הראשונים נתוניים לביקורת בית המשפט לפי כללי הביקורת השיפוטית על מעשי המינהל. **השלב השלישי** של האיזון נעשה *de novo* על ידי בית המשפט לפי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע.

29. **בשלב הראשון** יש לבצע, כאמור, אייזון במסגרת חוק הגנת הפרטיות, תוך התייחסות לסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, המספק הגנה במקרים בהם "פגיעה היה עניין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות העניין, ובלבך שאם הייתה הפגיעה בדרך של פרסום – הפרסום לא יהיה כוזב". סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות מתധיך, אמן, להגנה "במשפט פלילי או אזרחי", אולם הפסיקה (כמו גם הכתיבה האקדמית בעניין זה) קבעה כי כאשר מתקיים התנאי שבסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, כלל איינו באים בגדר מידע שחל עליו סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע:

"עם זאת, חוק הגנת הפרטיות מקיים הגנות מפני טענה לפגיעה בפרטיות (הן במשפט האזרחי והן במשפט הפלילי), כשלענינו רלבנטיות ההגנה הנקובה בסעיף 18(3) לחוק..."

בהתיקים הגנה זו, לא יכול על הרשות האיסוף הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, שכן במקרים כאלה מדובר בגילוי המותר על פי דין. כפי שהסביר זאת א' סגל

בספרו הזכות לדעת באורח חוק חופש המידע: 'ההפנייה לחוק הגנת הפרטיות [שבסעיף 9 לחוק חופש המידע] רחבה ווגרפת, והיא כוללת הכרה באיזונים החוקיקתיים, שנקבעו בחוק זה, והכרה באיזונים השיפוטיים שנעשו בפסקה על סמך נוסחת האיזון שנקבעה בחוק' (עמ' 183; וראה גם: ה"פ (נץ') 110/00 **אנדרואס זוהר נ' המוסד לביטוח לאומי**, [פורסם בנבו], 27.8.01). ...

לאור האמור, פרסום החלטת מוגן לפי סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, וכתוכתה מכך נשללה תחולתו של סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע."

עת"מ (י-ס) 192/07 **התנוועה לחופש מידע נ' כנסת ישראל**, השופט עדיאל, פס' 12-10 (21.5.2008).

30. בהקשר זה יש לזכור כי סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע מאפשר שלא למסור מטעמים של פגיעה בפרטיות, "אלא אם כן ה גילוי מותר על פי דין". גם מטעם זה, כדי לקבוע אם המידע בא בכלל בגדרי סעיף 9(א)(3) לחוק, יש לקיים את האיזון הנדרש בסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, שמננו ניתן ללמידה מה גילוי מותר על פי דין.

31. **בשלב השני** מתקיים איזון בגדרי סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. בפסקתו של בית משפט זה הובעה אמונה העמדה, לפיו סעיף 9(א) לחוק חופש המידע קובע סיגים שבתקנים הרשות המינהלית אינה רשאית למסור את המידע, אלא אם יורה לה בית המשפט לעשות כן לפי סעיף 284(ד) לחוק (ראו, למשל, ע"מ 398/07 **התנוועה לחופש מידע נ' רשות המסים**, פ"ד סג'(1) 2008, להלן: **ענין רשות המסים**). אלא שכפי שעוד ציין בית המשפט המחויז בפסק דין הראשון, בפסקה מאוחרת יותר נקבע שגם כאשר מתקיים אחד הסיגים המנוים בסעיף 9(א), על הרשות לשකול את מסירת המידע מכוח סעיף 10 לחוק חופש המידע, המחייב את הרשות, בבואה לשකול סיורוב למסור מידע **לפי סעיפים 8 ו-9** לחוק, לתת דעתה לאינטרס הציבורי. בפסקה מאוחרת זו שראתה בחולפות שבסעיף 9(א) סיגים שאינםאפשרים לרשות למסור מידע, קבע בית משפט זה כי:

"**תחולותם של הסיגים בסעיפים 8-9** אינה מוחלטת, והמלוכה לעולם תהא מלאכת שキילה ואיזונים. מכאן, כי למרות הלשון הקטגורית בה נוקט המחוקק בסעיף 9(א) לחוק, ממן עולה כי הרשות מנوعה מלמסור מידע (ילא תמסור מידע), עולה מסעיפים 10 ו-11 לחוק – וכפי שנראה להלן גם מסעיף 17(ד) לחוק – ניתן למסור גם מידע הנופל לגדרו של סעיף זה."

ע"מ 11/11 3300 **משרד הביטחון נ' גישה**, פס' 30 (5.9.2012).

32. מכל מקום, בין שהדבר נעשה מכוח סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות ובין שהדבר נעשה מכוח סעיף 10 לחוק חופש המידע, גם במקרים בהם עולה טענה פגעה בפרטיות, על הרשות המינהלית לאזן בין טענה זו לבין האינטרס הציבורי שבספרת המידע. החלטה זו נתונה לביקורת בית המשפט לפי כללי הביקורת השיפוטית הרגילים על מעשי המינהל. ואולם, אף אם נקבע כי החלטות הרשות התקבלה כדין, **מתקיים שלב שלישי של האיזון** במסגרת סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, לפיו:

"על אף הוראות סעיף 9, רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע מבוקש, כולל או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו העניין הציבורי בגין המידע, עדיף וגובר על הטעם לדחינת התביעה, ובלבך שגילוי המידע אינו אסור על פי דין."

33. הוראה זו מKENה לבית המשפט סמכות רחבה יותר מזו הנתונה באופן רגיל לבית המשפט המבקר את מעשי הרשות המינימלית (ראו ע"מ 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאה עיתון הארץ**, פ"ד ס(4) 217, 247-248; ע"מ 10845/06 **שידורי קשת בע"מ נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו**, פס' 64 (11.11.2008)).

34. בכתביו טענותיהם של אדלסון ורגב נטען שבמקרה של פגיעה בפרטיות בית המשפט כלל אינו רשאי לקיים איזון בין האינטרסים הציבוריים לבין הפגיעה הנ偷偷ת בפרטיות, גם לא מכוח סעיף 17(ד). לטענותם, סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות, שמכוחו העברת מידע הנוגע לעניינו הפרטיאים של אדם על ידי רשות ציבורית היא אסורה על פי דין אלא אם ניתנה הסכמתו של אותו אדם, מונע באופן מוחלט מסירת מידע עניינו הפרטיאים של אדם.

35. פרשנותם של אדלסון ורגב, לו הייתה מתقبلת, הייתה מוקрат מותalcon את חוק חופש המידע. פרשנות זו אף אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט זה ועם פסיקתם של בתיהם המשפט המחויזים, שביצעו לא פעם איזון בגדרי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע בין הזכות לפרטיות לבין אינטרסים ציבוריים (ראו, למשל עניין **רשות המסים**; רע"א 6902/06 **צדיק נ' הוצאה עיתון הארץ בע"מ**, פ"ד סג(1) 52 (2008); עת"מ (נ"צ) 30204-11-14 **התנועה לחופש מידע נ' בנסת המועצה המקומית דבריה** (1.9.2015); עת"מ (י-ס) 192/07 **התנועה לחופש מידע נ' בנסת ישראל** (21.5.2008)). יש לציין כי בעניין **רשות המסים** בית המשפט עמד באופן מפורש על כך שהמידע המבוקש נופל בגדרו של סעיף 23ב(א) (פס' 40 לפסק הדין), ואף על פי כן קיים איזון בין הזכות לפרטיות לבין האינטרסים הציבוריים.

36. עוד יזכיר שבית המשפט קמא דחה את עמדתם זו של אדלסון ורגב, וקבע כי היחס בין הוראות סעיף 23ב לחוק הגנת הפרטיות לבין הוראות סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע מעורר שאלה מורכבת, אולם החוק הגנת הפרטיות לא בא לגרוע באופן קטיגורי מההוראות חוק חופש המידע, ויש במקרה לבצע איזון בין האינטרסים הרלוונטיים (פסקה 17 לפסק הדין השני). בקביעתו זו פסע בית המשפט קמא באותו נתיב בו צעד בבית משפט זה, בקבעו כי בכל מקרה שני הסתדרים מוביילים לאייזון דומה לזה המתבצע בגדרי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע (עת"מ 9341/05 **התנועה לחופש מידע נ' רשות החברות הממשלתיות**, השופט איי לוי (19.5.2009)).

4.2. המידע המבוקש איינו בא בגדר סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע

37. ככל שהדברים נוגעים לראש הממשלה קיבל בית המשפט קמא את טענות המערערים, לפיה הפגיעה הנ偷偷ת בפרטיותו אינה מצדיקה את אי מסירת המידע, לאחר שאיזון בין האינטרס הציבורי שbegilioי המידע. בית המשפט קמא קבע שஸירת המידע פוגעת בפרטיותו של ראש הממשלה, אולם הוסיף כי מדובר בשטח "אפור" של הפרטיות, וכי האינטרס הציבורי גובר על פגעה זו. באשר לרגב ואדלסון, בית המשפט קמא קבע כי הפגיעה הנ偷偷ת בפרטיותם גוברת על האינטרס הציבורי.

38. עמדת המערערים היא כי מלכתחילה, ועוד לפני שלב האיזון מול האינטרס הציבורי, מדובר במידע שஸירתו לא תפגע בזכותו של ראש הממשלה לפרטיות, וכן לא בזכותו לפרטיות של רגב ואדלסון.

39. ראשית, נשוב ונdagיש כי המידע המבוקש אינו מידע הנוגע לתוכן השיחות אלא למועדיהן. אף אם מר אדלסון ומר רגב הם אינם אלא "חברים אישיים" של ראש הממשלה, ואף אם שיחותיהם אינם נוגעות לעניינים מڪצועיים כלל (והמערערים, מיותר לצין, מטילים ספק בכך שאלה הם אכן פנוי הדבירים), עצם מסירת המידע אודות מודיעיני השיחות ואודות משך השיחות לא יחשוף את תוכנם של "הunnyינים האישיים" אודותם שוחחו (לפי טענתם).

40. שנית, הפגיעה בפרטיות בה עוסק סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע היא פגעה בפרטיות כמשמעות בחוק הגנת הפרטיות. כאמור, המשיבים נתלו במסגרת ההליך בבית המשפט המחוזי בהוראות סעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות, שעינינו "שימוש במידעה על עניינו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נסקרה". אלא שהמידע המבוקש אינו ידיעה שנמסרה על ידי מאן דהו לרשויות המינהליות.

41. כאשר מזכירות משרד ראש הממשלה מתעדת את המועד בו קיים ראש הממשלה שיחה, אין מדובר במידע שרראש הממשלה מסר למזכירות אלא במידע שנמצא בידיעת המזכירות ומתועד על ידה במסגרת פעולותם של עובדי המדינה שבה. ודאי שאין מדובר במידע שאדלסון או רגב מסרו למזכירות.

42. כאשר ראובן מתקשר אל חברו הטוב שמעון, שמעון יודע את מועד השיחה לא לשם שהוא נסקרה לו על ידי ראובן. הוא יודע מה היה מועד השיחה משום שמדובר בפעולות שהוא עצמו ביצע ולא משום שקיבל ידיעה אודות השיחה. שמעון רשאי לספר לאחרים متى התקשר אליו ראובן, אף אם ראובן אינם מעוניין בכך, ואם יעשה כן, הוא לא יכעס עבירה או עוללה לפי חוק הגנת הפרטיות, אף אם במידע לא יהיה עניין ציבורי כלשהו.

43. אם שמעון יתרע בפנסיו את המועדים בהם שוחח עם ראובן ולאחר מכן יספר לאחרים متى שוחח עמו, גם אז לא מדובר יהיה בעוללה או עבירה לפי חוק הגנת הפרטיות. זאת אף אם ראובן לא מעוניין בכך, ואף אם ראובן כלל לא ידע ששמעון רושם בפנסיו את המועדים בהם שוחחו. אנשים רשאים לספר לאחרים متى שוחחו עם אדם זה או אחר בטלפון, והדבר לא יהיה פגעה בפרטיות, לא כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות.

44. על כן, אם תמסור לשכת ראש הממשלה מידע אודות המועדים בהם שוחח ראש הממשלה עם אדלסון וrgb, לא מדובר יהיה בעוללה או עבירה שתבוצע המשיבה 1 לפני המשיב 2 או לפני אדלסון וrgb, ועל כן כלל אין מדובר במידע שבא בגדר סעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות או סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע.

4.3. המידע המבוקש אינו פוגע בפרטיות משום שאינו חושף פרטיים שאינם ידועים אודות

"חברות האישית"

45. המשיבים, כמו גם אדלסון וrgb, לא הצבעו על האופן שבו תיפגע פרטיותם אם יימסר המידע המבוקש. המשיבים והמתנגדים הפנו לדברי השופט כך בפסק הדין בע"א 439/88 רשם מאגלי המידע נ' ונטורה, פ"ד מה(3) 808 (1994), שבו מנה, בין הפרטיטים שהם "unnyini הפרטיטים" של

אדם, את "זהות חבריו". יש לציין שבאותו פסק דין נקטה השופטת שטרסברג-כהן גישה מצמצמת יותר להגדתו של המונח "ענינים פרטיים" (שם, עמ' 835).

46. אולם גם אם נאמץ את גישתו המרחיבת של השופט בז', אין בכך כדי להוועיל למשיבים. מסירת המידע המבוקש לא תספק מידע אודות "זהות חבריו" של מי מהם. זאת מן הטעם הפשט שבסכתב התשובה בבית המשפט המחויז נטען על ידי המשיבים כי אדלסון וrgb הם חברי האישיים של ראש הממשלה, וכך Natürlich גם בכpective הטענות שהגישו המתנגדים. ככל שטענות בעניין זה נכוונה, לא יהיה במידע המבוקש כדי לחושף את זהות חברים של השלושה, משום שזו כבר ידועה.

47. המשיבים מוסיפים כי מסירת המידע תהשוף את "טיב הקשר". אלא שאדلسון וrgb עצם מסרו פרטיים רבים על טיב הקשר בין ראש הממשלה, ומסירת המידע המבוקש לא תהשוף דבר שהם עצם לא חשבו.

48. כך, למשל, אדלסון תיאר בכתב טענותיו מתי הכיר את ראש הממשלה. הוא פירט את תחומי העניין שהוא חולק עם ראש הממשלה (היסטוריה, תרבות, יהדות, דת, פוליטיקה) וטען כי הוא משוחח עם ראש הממשלה על נושאים הקשורים למשפחותיהם וילדיהם. הוא אף סיפר על אירוח הדדי ועל השתתפות הדדית בשמחות. בדומה, מרrgb ציין כי הוא משוחח עם ראש הממשלה על נושאי העניין המשותפים שלהם (מדינאות, היסטוריה צבאית, יהדות, ספרות וארכיאולוגיה), סיפר על ההיכרות האישית בין משפחותיהם, וציין מתי הכירו.

49. מדובר, כאמור, במידע אישי רב יותר מן המידע האישי שנitin יהיה להסיק מתקבל מועדי השיחות – הן לגבי מערכות היחסים בין השניים לבין ראש הממשלה, הן לגבי תחומי העניין שלהם והן לגבי מהות הקשר האישי. מסירת המידע המבוקש לא תוסיף דבר למידע האישי שנמסר ממלא עלידי אדלסון וrgb. לפיכך, לא ברור כיצד מסירת המידע תפגע בפרטיותם.

50. בית המשפט קמא זחה את טעת המערערים בעניין זה וקבע כי "אם אם נחשף מידע מסוים מיוזמתם ומרצונם של המתנגדים אודות קשריהם עם ראש הממשלה, אין בכך כדי לפגוע בזוכותם להתנגד למסירת מידע אחר עשו לחדר את מעטה פרטיותם" (פסקה 15 לפסק הדין השני). אלא שלא זו הייתה טעת המערערים.

51. המערערים לא טוענו כי משוויתר אדם על פרטיותו ביחס לעניינים מסוימים הוא מנوع מלהתנגד לפגיעה בפרטיותו בעניינים אחרים. טענותם של המערערים הייתה שמסירת המידע המבוקש לא תהשוף מידע פרטי נוסף טיב יחסיים של אדלסון וrgb עם ראש הממשלה שהם עצם לא מסרו כבר. ראש הממשלה, אדלסון וrgb הכריזו כי הם חברים, והאחרונים תיארו את הנושאים עליהם הם משוחחים, את תחומי העניין המשותפים שלהם, את נסיבות היכרותם ואת אופי פגישותיהם. המשיבים והמתנגדים לא צבעו על סוגים אחרים של מידע אודות החברות האישית, שעשוים להיחשף אם יימסר המידע שהתקבש. אם מסירת המידע המבוקש לא תהשוף מידע נוסף על זה שהמתנגדים בחרו למסור אודות החברות האישית, אין כל בסיס לטענה של פגיעה בפרטיות.

4.4. אין יסוד לalogיה שביצעו המשיבים והמתנגדים לחוק נתוני תקשות

52. המשיבים ביקשו, במסגרת ההליך בבית המשפט המחויזי, ללמידה על הפגיעה בפרטיותם מן ההסדרים לקבלת נתונים בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשות), תשס"ח-2008 (להלן: **חוק נתוני תקשות**). גם אדלסון ורגב הפנו לחוק נתוני תקשות, וטענו כי החוק מסדר את "הדרך היחידה" למסירת נתונים תקשות, וזאת על דרך של מתן צו שיפוטי לרשותות החוקרים. לשיטתם, החוק נתוני תקשות משמע כי אין למסור את המידע המבוקש במסגרת החקירה. בקשה לפיה חוק חופש המידע.

53. אלא שגם בטענה זו אין ממש. טענה דומה בדבר הצורך בצו שיפוטי למסירת מידע שבידי אזרח פרטיא לרשות חוקרת ניתנת לטעון ביחס לכל סוג מידע שנמצא בידי רשות מינהלית, שעליו חל חוק חופש המידע. כך, למשל, כאשר מבקשת רשות חוקרת להעתיק קבצי מחשב שבידי אזרח, עליה לקבל צו שיפוטי (סעיף 23 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), תשכ"ט-1969). אף על פי כן, לא ניתן ללמידה מכח החוק חופש המידע איינו חל על בקשה לקבל מידע הרשות מידי השמור על גבי קבצי מחשב שבידיה. מידע זהה נמסר באופן שגרתי בהליךם לפי חוק חופש המידע (ראו, למשל, עת"מ (ת"א) 10-02-39945 **התגעה לחופש מידע נ' עיריית תל-אביב-יפו** (5.7.2010); עת"מ (י-ם) 09/1916 **יש דין נ' המינהל האזרחי** (18.4.2012)).

54. למעשה יש להניח כי היום, רוב המידע שהחוק חופש המידע חל עליו מוחזק בידי הרשותות בקבציו מחשב. אילו היינו מקבלים את ההיקש בין הצורך בצו שיפוטי לשם קבלת נתונים תקשות של אזרח פרטיא על ידי רשות חוקרת לבין מסירת מידע שנמצא בידי רשות מינהלית, הרי שהיא מתחייב לעשות היקש דומה בין הוראות החוק המעצרים בדבר תפיסת מידע לבין הוראות החוק חופש המידע, וכך החופש המידע היה מתרוקן לחלווטין מתוכן. אלא שקיים הבדל מהותי בין תפיסת מידע המצויה בידי אזרח פרטיא על ידי רשות חוקרת, לבין מסירתו לציבור של מידע המצויה בידי רשות מינהלית. העובדה שהחוק מעמיד דרישות שונות כתנאי לתפיסתו של מידע שנמצא בידי אזרח פרטיא, אינה משליכה כלל על הזכות לקבל לפי חוק חופש המידע מידע המוחזק בידי רשות מינהלית.

55. שנית, המידע המבוקש – רישום מועדי השיחות – אינו זומה בדבר נתונים בהם עוסקת חוק נתונים תקשות. נתונים התקשות, לשם קבלתם נדרש צו שיפוטי, כוללים, נוסף על מועדי השיחות, נתונים מיקום ואיכון, סוג השירות שניתן למשתמש, כתובתו ומספרו, נתונים אמצעי התשלום, נתונים זיהוי ועוד (ראו סעיף 1 לחוק נתונים תקשות). תיעוד מועדי שיחות ראש הממשלה עם אדלסון ורגב אינו כולל את כל אלה, ואי אפשר אפילו להתחיל להשוות בין מידע המשלה עם אדלסון ורגב לבין לקבלת באמצעות צו לפי חוק נתונים תקשות, ככל שדברים נוגעים למידת רגישות המידע ופגיעה בפרטיות.

4.5. המשיבים מסרו מידע מטענה כדי לבסס טענה של פגיעה בפרטיות

56. עוד כדי לבסס את טענותם לפגיעה בפרטיות טענו המשיבים טענה, שעלתה בראשונה במסגרת ערעורם בעי"מ 56/16 (ושmailto לא נתמכה בתצהיר). לפי טענותם בערעור, ראש הממשלה אינו יכול לבצע את שיחותיו האישיות מבלי שמועדיהם יתועדו. וזה טענותם, כפי שהוזגה בערעור –

ראש הממשלה אינו יכול להחזיק בטלפון סלולרי מטעמי אבטחה; לפיכך הוא נאלץ לבצע את כל שיחותיו, הפרטיות והמקצועיות, באמצעות מזכירות משלדו; אילו יוכל היה להחזיק בטלפון נייד הוא יכול היה לבחור לקיים את שיחותיו הפרטיות באמצעות המזכירות הנייד ואת המקצועיות באמצעות הטלפון הקוי באמצעות המזכירות; אלמלא "נכפו" על ראש הממשלה אילוצי האבטחה האמורים, הוא היה מקיים את השיחות עם אדლסון ורגב באמצעות מכשיר טלפון; לפיכך יש לראות את שיחות ראש הממשלה כשיחות שהתבצעו ללא תיעוד (סעיף 56 לעראור המדינה בע"מ 56/16 מיום 3.1.2016).

57. הקושי בטענה זו בדבר "המגבלה שנכפtha על ראש הממשלה" הוא שהיא סותרת חזיתית את הטענות העובdotיות של ראש הממשלה בכתב התשובה בכתב המשפט המחויז, שדווקא כן נתמכו בתצהיר. בסעיף 20 בכתב התשובה בבית המשפט המחויז (שהוא גם הסעיף היחיד בכתב התשובה שתמך בתצהיר) נכתב:

"עוד יובהר, כי התיעוד במסמך אינו מדויק בהכרח **ואף יתכן כי שיחות יערבו שלא באמצעות המזכירות ולפיכך לא יתועדו."** (ההדגשות הוספה).

58. כאמור, ממש כשם שרראש הממשלה יכול היה להתקשר בעצמו ולא תיווך המזכירות אל חבריו האישיים אילו היה ברשותו מכשיר סלולרי, כך הוא יכול לעשות גם כאשר הוא מנהל שיחות אישיות עם חבריו באמצעות מכשיר קוי מבלי שהשיחות יתועדו. ממש כשם שאילו היה בראש הממשלה טלפון סלולרי הוא יכול היה להשתמש בו בלי שיחותיו יתועדו, כך הוא יכול לשלוות בכל רגע את ידו אל מכשיר הטלפון הקוי ולהציג מבלי שמודע השיחה יתועד. כתב התשובה מלמד כי הוא אף עושה כן לעיתים. אין כל נפקות, אם כן, לטענות המשיבים בדבר העדר האפשרות להחזיק מכשיר סלולרי.

5. אייזון הפגיעה בפרטיותם עם האינטרס הציבורי

59. כאמור, המערערים סבורים שהמשיבים והמתנגדים לא הצבעו – באופן קונקרטי או בכלל – על פגיעה בפרטיותם כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, אם ימסר המידע שהתקבש, ועל כן הם בכלל אינם באים בוגדר הסיג שבסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. בכך שגה בית המשפט קמא, לעומת זאת המערערים. אולם אפילו היה במסירת המידע משום פגעה בפרטיות כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, מדובר בפגיעה מצערית. זאת בהינתן העובדה שהמידע עוסק במועדי השיחות ולא בתוכן, ובכך שאין במידע כדי לחוש דבר אודוט חברותם, וזהאי שלא מעבר למידע שהם עצם כבר מסרו אודוט קשוריהם החברתיים. ככל שייחסם מידע אודוט קשוריהם, מדובר במידע אודוט היחסים החורגים מגדר חברותם האישית, שעליו לא חלה הגנת הפרטיות.

60. אל מול העדרה של פגעה בפרטיות, או פגעה מינימלית בפרטיות, יש להעמיד את האינטרס הציבורי במסירת המידע. אייזון זה נעשה, כאמור לעיל, מכוח שלוש הוראות חוק – סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות; סעיף 10 לחוק חופש המידע; וסעיף 17(ד) לחוק חופש המידע. להיות שעמדת המערערים היא כי האיזון במסגרת כל אחת משולש הוראות אלה מוביל במקרה זה לאוთה התוצאה, נתיחס לאיזון מכוון כל אחת מהן במאחד.

5. האינטראס הציבורי במסירת המידע

61. אדלסון הוא איל קזינו אמריקאי והבעלים של עיתון "ישראל היום", המחולק בישראל בחינוך בתפוצה עצומה. רגב הוא עורך הראשי של העיתון. עיתון "ישראל היום" נוקט קו ברור של תמיכה בראש הממשלה, במדינותו ובמעמדתו, ושל ניגוח יריביו הפוליטיים. בעיני רבים הוא נחשב לשופרו של ראש הממשלה. עם זאת בלי קשר לתמיכה הבלתי מסויימת של "ישראל היום" בראש הממשלה, ראש הממשלה שם את כל כובד משקלו הפוליטי לפני שנה וחצי כדי לסקל הצעת חוק חוות-מפלגות, שعبارة בכנסת בקריה טרומית, ושהייתה מוגבילה את יכולתו של "ישראל היום" לחלק בחינוך את עותקיו. למעשה, תמיכתו של מפלגות מסוימות בהצעת החוק היא ששימשה קטליזטור לסייען מהקוואליציה ולהקדמות הבוחרות בשנת 2015.

62. הקשר בין ראש הממשלה לבין אדלסון וrgb איןו, לפחות, עניין רכילות או "פיקנטריה". בין שחבל ההצלה שננתן לראש הממשלה ל"ישראל היום" ניתן בתמורה לתמיכהו של העיתון ובין שלאו, קיימים עניין ציבורי מובהק בקשרי הגומלין של ראש הממשלה עם השנאים, שלחשיפת העובדות שביסודות חשיבות רבה לאיכות הדיון הציבורי בקשרי הגומלין בין גופי תקשורת לבין רשותות השלטון. לא קשר החברות בין השלושה, ככל שקיים קשרים כאלה, הם שעומדים במקד בקשר המידע, אלא קשרי ה"הוון-שלטונו-עיתון" שעומדים בסיסיים אלה.

63. ניתן ללמוד על אינטראס ציבורי זה, בין היתר, מדו"ח שפרסם לאחרונה ארגון Freedom House, שבו ירצה ישראל במדוד חופש העיתונות מדרגת Free לדרגת Partly Free, בין היתר בגלל "ישראל היום". בדו"ח צוין כי תפוצתו הרחבה (הגיעה לכדי 40% משוק העיתונות היומית) של "ישראל היום", המחולק בחינוך, פוגעת ביכולתם של כלי תקשורת אחרים להתקיים. פגיעה זו פוגעת באפשרות לקיים שוק עיתונות פוליטי וחופשי (ראו נספחים א' ו-ב' לתגובה העותרים בבית המשפט המחויזי מיום 1.5.2016).

64. גם כתוב התשובה של המשיבים בבית המשפט המחויזי מחזק את הטענה כי קיימים אינטראס ציבורי במסירת המידע המבוקש, כזה הגובר על הפגיעה הנטענת בפרטיות. בסעיף 28 לכתב התשובה מיום 19.11.2015, **המשיבים הביעו חשש מפני "הצלבה"** של מועדי שיחות ראש הממשלה עם מר אדלסון ועם מר רגב עם **"פרטיטים נספחים, הידועים לציבור, כגון אירועים שהתקיימו בסמוך למועד השיחה"**. דזוקא נימוק זה מצביע על כך שהשילוב בין ראש הממשלה לבין מר אדלסון ומrbrgb אין שיחות הקשורות על נושאים חברתיים גרידא.

65. לעומת זו אף עומדת בסתירה חזותית לגרסתם של רגב ואדלסון, לפיה נושא השיחות ביניהם הם אישיים בלבד. אם אכן שיחות אלה נسبות רק על עניינים אישיים, לא ברור עם אלו פרטיטים הידועים לציבור ניתן להצליב את מועדי השיחות. אם, לעומת זאת, מטרת השיחות היא לתאם בין ראש הממשלה לבין מערכת "ישראל היום" את תוכנן של ידיעות בעניין ראש הממשלה, בעלי בריתו ויריביו, או אז מועדי השיחות אכן עשויים להצביע על תיאום כזה באמצעות "הצלבה" של מועדים אלה עם פרטיטים בסמוך לאחר מכן ב"ישראל היום". אלא שבמקרה כזה אין מדובר בשיחות בעלות תוכן אישי בין חברים, אלא בשיחות בין אישיות ציבורית לבין מי שפועל לקידום עניינה הפוליטיים. מובן שם ראש הממשלה משוחח עם אדלסון על היסטוריה צבאית

ועם רגب על ארכיאולוגיה, מועד השיחות לא יחשפו את תוכנן ולא ניתן יהיה להצליב אותו עם דבר.

66. בית המשפט המחויז עמד על כך בפסקה 15 לפסק הדין הראשון בציינו:

"בתשובת המשיבים טענו בהקשר זה כי מסירת המידע עשויה להביא לחשיפת תוכנן של השיחות, שכן אז יוכל העותרים (או הציבור) להצליב את המידע בדבר מועד קיומו של השיחות יחד עם אירועים אחרים הגלויים זה מכבר הציבור. טענה זו אינה מסיימת למשיבים, ולמעשה אף תומכת בעוננות העותרים. בכך, דווקא טענת המשיבים כי ניתן להתחקות אחר קשר כלשהו בין מועד השיחות לבין אירועים הגלויים לעזיהו להציג על אמונות הטענה כי קיים עניין ציבורי ממש במידע. אם אכן - וכן לטענת המשיבים עצם - קיים קשר בין מועד השיחות לבין אירועים הגלויים לציבור, הרי שמועד השיחות בשקלול הכלול ובאיוזן הרואיו של האינטראסים השונים, מהווים סוג של מידע אשר יש "להוציאו" מגדרי הגנת הפרטיות שאפפה אותו (זו זאת משוליו ה"אפורים" של תחולת הגנת הפרטיות כאמור), ולהחשפו לעין הציבור".

2.5. "חברות אישית" אינה מחסנת בכל מצב מפני גילוי מידע שיש בו אינטראס ציבורי

67. המשיבים והמתנגדים סבורים כי טענה בדבר "חברות אישית" מחסנת אינטראקציות של ראש הממשלה מפני כל חשיפה. אלא שכאשר אותם "חברים אישיים" הם גם בעליו של עיתון בעל תפוצה עצומה ועורכו הראשי, מדובר בגישה פשנית.

68. את הערעור פתחנו בציגוט מתוך דו"ח מבקר המדינה שהתייחס לטייעוד פגשوتיה של ראש עיריית נתניה עם יזמים וקבלנים, שנטען כי הם "ידידים ותיקים מאוד" של ראש העיר. מבקר המדינה עמד על כך שמדובר במקרה ב"פגישות אישיות" עם ידידים ותיקים, שהם (במקרה) גם יזמים וקבלנים הבונים בנתניה, הרי שאין בכך כדי לפטור את הפגשות מעקרונות של מינהל ציבורי תקין. דו"ח מבקר המדינה בעניין זה פורסם כחמש שנים, ולאחרונה נחשף הציבור למה שעמד (לכארה) מאחוריו פגישות ראש עיריית נתניה עם אותם "ידידים ותיקים מאוד".

69. הדברים נכוןים, וביתר שאת, כאשר מדובר בראש ממשלה (המשמש גם כשר התקשורות) והמעורב בקביעת מדיניות ובקיים או סיכול חקיקה שיש בה כדי להשליך על אינטראסים כלכליים ואחרים של "חבריו האישיים". כפי שפסק בית משפט זה לאחרונה, היוותם "גורם פרטיים" אינה מחסנת את ראש הממשלה ואתם מפני גילוי מידע בדבר האינטראקציה ביניהם:

"אחד השימושים האפשריים בדיוני חופש המידע הוא חשיפת מפגשים של אנשי השלטון עם גורמים פרטיים, מפגשים שעשוים לצפון ברכה וסיוע, אך עלולים לפעמים גם לחושף ניגודי אינטראסים או שיקולים שאינם מעניין".

עמ"ס 2975/15 **הוצאה עיתון הארץ נ' משרד החוץ, פס' 45 (6.6.2016).**

70. במסגרת ההליכים בבית המשפט המחויז נטלו המשיבים בפסק הדין בבג"ץ 2481/93 **דין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מוח(2) 456 (1994)**, בו נדחתה עתירה לקיום הפגיעה מול ביתו של הרב עובדיה יוסף. פסק הדין עוסק בהגנת הפרטיות, שלא זכאי גם איש הציבור בביתו. אלא שפסק הדין בעניין דין התבסס על קיומה של הפרדה מלאה בין פעילותו הציבורית של הרב יוסף לבין הפעולות הפרטית שבביתו.

71. הפרדה כזו אינה קיימת בעניינו. בכתב התשובה שהגישו המשיבים בבית המשפט המחויזי, נטען שאין הבחנה בין הפרקטיקה של תיעוד שיחותיו הפרטיות ותיעוד שיחותיו המקצועית של ראש הממשלה, וכי אי אפשר להבחן ביניהם (פסקה 20 בכתב התשובה). הפעולות הציבורית והפרטית משמשות, אפוא, בהקשר זה בעברוביה מוחלטת. בנסיבות אלה, חלה דזוקא הקביעה בעניין דין, לפיה:

"לא הרי היקף ההגנה על הפרטיות של איש ציבור השומר על הפרדה בין פעילותו הציבורית לבין דירתו מגוריו, כהריה היקף ההגנה על הפרטיות מקום שאיש הציבור מקיים חלק מפעילותו הציבורית בדירתו ... האיזון הרואוי בין הזכויות החוקתיות צריך לשקף את הפונקציה המיוחדת של בית המגורים.
על-כן, ככל שהדירה הפרטית משמשת יותר לפעילות ציבורית, כן ייטה האיזון לטבות' חופש האספה, התהלהכה או המשמרת."

שם, פס' 30 לפסק דיןו של המשנה לנשיא (כתוראו אז) ברק, ההדגשה הוספה.

72. בהתאם לפסיקה, כאשר ראש הממשלה אינו מפריד בין ה"פרטוי" לבין ה"ציבוררי", האלמנט הפרטוי, ככל שיש כזה, נסוג מפני האלמנט הציבורי. ובעניין זה ראו בג"ץ 6658/93 **כלביה נ' מפקד משטרת ירושלים**, פ"ד מה(4) 793 (1994).

73. בית המשפט קמא קיבל את הטענה, לפיה נוכח היותו של ראש הממשלה איש ציבור "יתכן וגם במידע הנוגע למעגליו החברתיים חורג מגדר עניינים 'פרטויים'" (פסקה 12 לפסק הדין הראשון), ועל כך שאדם מקבל על עצמו תפקיד ציבורי בכיר, והוא כ舍םדבר בתפקיד ראש הממשלה, חשוף את עצמו לעין הציבור. בית המשפט קמא אף הביא עניין זה בחשבונו בשעה שאיזון בין האינטרס הציבורי לבין הפגיעה הנבעת בפרטיות ראש הממשלה.

74. אלא שבמסגרת פסק הדין השני, כשהגיעה השעה לדון באיזון בין הפגיעה הנבעת בפרטיותם של אדלסון וrgb לבין האינטרס הציבורי, ביצע בית המשפט הבחנה בין אישי ציבור, דוגמת ראש הממשלה, לבין "אנשים פרטיים", דוגמת אדלסון וrgb (פסקה 14 לפסק הדין השני). בית המשפט קבע כי הבחנה זו מצדיקה תוכאה שונה כאשר נערך איזון בין זכותם של אדלסון וrgb לפרטיותם לבין האינטרס הציבורי (פסקה 16 לפסק דין השני).

75. אלא שקבעתו של בית המשפט קמא בעניין זה מעוררת מספר קשיים. ראשית, אם קיבל את הקביעה השנייה של בית המשפט קמא ביחס ל"אנשים פרטיים", אין כל משמעות לקביעתו הראשונה כי "מידע הנוגע למעגליו החברתיים" של ראש הממשלה עשוי לחזור מגדר "עניינים פרטיים", וכי באיזון בין הפגיעה הנבעת בפרטיות לבין האינטרס הציבורי, האחרון גובר. לצורך קיומו של קשר חברתי נדרשים תמיד לפחות שתיים. אם קיומו של קשר חברתי בין ראש הממשלה לאדם אחר חוסה תמיד תחת הגנת הפרטיות של האדם الآخر, אין כל משמעות לדיון פphysique קשייו החברתיים של ראש הממשלה עשויים לחזור מגדר "עניינים פרטיים", ואין כל משמעות לקביעה כי האינטרס הציבורי גובר על זכותו של ראש הממשלה לפרטיות ביחס לקשריו האישיים.

76. כפי שצוין לעיל, בפסק הדין בע"מ 2975/15 נקבע שחוק חופש המידע דזוקא מאפשר חשיפה של מוגעים של גורמים פרטיים עם אנשי השלטון. אלא שגם זכותם הנבעת של הגורמים

הפרטיים לפרטיות גוברת על האינטראס ציבורי, הרי שהאמירה בע"מ 2975/15 נשארת ריקה מותוכן.

77. בהקשר זה ראוי, לכל הפחות, להבחין בין "גורמים פרטיים" מסווגים שונים. כאמור, אדלסון וrgb אינם סתם גורמים פרטיים. הם בעליו והעורך הראשי של עיתון בעל תפוצה ענק התומך תמיינה בלתי מסויימת, לעיתים כמעט קומית, בראש הממשלה, במשפטנו ובמקורבים לו. הם "גורמים פרטיים", ראש הממשלה שירתם היטב את האינטראסים הכלכליים שלהם, כאשר עשה ניסיון, שכמעט הצליח, לחוק חוק שהיה פוגע קשה בעיתונו "ישראל היום".

78. אמצעי תקשורת בבעלות פרטית אינם גופים פרטיים מן המניין, ובailleם ועורכיהם הראשיים אינם סתם אנשים פרטיים. הנשיא ברק ציין זה מכבר כי:

"אמת, כתאגיד פרטי נהנה העיתון מכל אותן זכויות וחב בכל אותן חבות של פרט נהנה מהן וחב בהן. אך עלפי הרעיון המוצע, כבעל פונקציה ציבורית, חלים על העיתון גם עקרונות יסוד של המשפט הציבורי. אין אלה כל הכללים הרגילים החלים על כל רשות ציבורית. אין הוא תאגיד ציבורי המוקם עלפי דין ואין הוא מפעיל סמכות שלטונית, אך הוא אכןأمن הציבור. יחולו עליו כל אותן עקרונות של המשפט הציבורי הדורשים כדי לשמר על הבמה הציבורית ולמנוע השתלטות בלתירואה עליה. ....

אם אמנס נכון הכינוי של העיתונות בתורו "הרשויות הרביעית" (Fourth Estate), הרוי בכך יהיה להפעיל עלייה – במסגרת הדואליות הנורמטיבית – כללים מסוימים של משפט ציבורי."

אי ברק, המסורת של חופש הביטוי בישראל ובעוותה, **משפטים** כז'(2) 223, 244-
246 (1996).

79. אמצעי תקשורת מרכזים בידיהם כוח עצום, והדברים נכונים ביטר שאת ביחס לגורמים כמו "ישראל היום", אשר לו, כאמור, תפוצה בשיעור של 40%. תפישה זו של אמצעי תקשורת כ"רשויות רביעית", שחלים עליה חלק מעקרונות המשפט הציבורי, הובעה גם בבג"ץ 3132/15 מפלגת יש עתיד נ' ראש הממשלה, פס' 39(א) לפסק דין של השופט מלצר (בדעת מייעוט, אך לא לעניין זה) (13.4.2016). וראו גם י' זמיר, **העיתונות כתובת – כוח ופיקורת, משפט וממשל ו'**, עמ' 191 (תשס"א); והשופט גיבוראן בתב"כ 20/16 **בן מאיר נ' חבר הכנסת בגין נתניהו, ראש הממשלה, פס' 59** (24.2.2015).

80. אדלסון וrgb טוענו במסגרת ההליך בבית המשפט המחויזי כי זו אינה ההלכה, וכי גם אם חלות על גופי תקשורת חובות מן המשפט הציבורי, הם אינם מנויים על הגוף שחוק חופש המידע חל עליהם. אלא שגם אינה טענת המערערים.

81. המערערים לא טוענו ואינם טוענים כי מכוח היותם מעין "רשויות רביעית" מחויבים גופי תקשורת למסור מידע שמתבקש מהם. אדלסון וrgb לא התבקשו למסור מידע שנמצא בידיהם ואין כל טענה כי הם חייבים למסור אותו, ככל שהמידע נמצא בידיהם, או כי חוק חופש המידע מטיל עליהם חובות. הטענה היא כי גם במסגרת חינת השאלה האם מסירת המידע על ידי הרשות תפגע בפרטיותם ובאיוזו עצמה, וגם במסגרת האיזון בין פגיעה זו לבין האינטראס הציבורי, יש להביא בחשבון את מעמדם זה.

82. בהקשר זה עמדת המערערים היא כי שגה בית המשפט קמא בשעה שבחן את שאלת הפגיעה בפרטיות ואת שאלת האיזון עם האינטרס הציבורי, מבליל תחת את המשקל הרואי לכך שאדლסון ורגב אינם "אנשים פרטיים" מן השורה, אלא, כאמור, גורמים עתירי הון ובעלי שליטה בנותהמשמעותי של שוק התקורת בישראל.

83. גופי מינהל ובתי משפט במדינות דמוקרטיות מכירים בחשיבות חשיפתו של מידע הנוגע לבעלי תפקדים בכיריהם אף אם לצד המידע המڪצועי והפוליטי מצוי גם מידע שטיבו אישי, ואף אם מעורב בו מידע אודוט קשרים חבריים ואחרים עם גורמים פרטיים. כך, למשל, במקרים אלה מפרסמת מחלקת המדינה של ארה"ב, בהתאם לחוק חופש המידע האמריקאי, אף התקשורת דואר אלקטרוני של שרת החוץ לשעבר של ארה"ב, הילاري קלינטון. עיון בהודעות מלמד שחלק מהמכותבים הם חברים אישיים, וכי התקשורת אף כוללת דיונים אישיים הנוגעים לטיפול של ביתה של שרת החוץ, שליחות תМОנות ופרחים לחברים ועוד.

להתקבות הפרטיות והמקצועיות של שרת החוץ לשעבר ראו, בין השאר :

<https://foia.state.gov/Learn/New.aspx>

https://foia.state.gov/Search/Results.aspx?collection=Clinton_Email_January_29_Release

84. בתגובהם האחרון של אדლסון ורגב בבית המשפט המחויז נטען על ידם כי למיטב ידיעתם התקבות אלה נחשפו אך ורק מסוים לגבי קלינטון עשתה שימוש לא תקין בכתב הדוואר האלקטרוני שבמשרדה. אולם בכך אין כל רבודה. שחררי פעולות בלתי תקינות שעשתה שרת החוץ אין ממציאות את הפגיעה הנטענת בצדדים שלישיים שנגנו באופן תקין והתקטו עמה.

85. בדומה, באנגליה חורה בית המשפט לחשוף את התקבותיו של הנסיך צ'ארלס, שהוגדרו על ידו כפרטיות וככלה שנעו על ידו כאדם פרטי, עם שרי הממשלה. התקבות הנסיך עם שרי הממשלה פורסמו בעקבות הפסיקה, חרף התנגדותו, ועיוון בהן מלמד שצד שתדלנות פוליטית הן כוללות שיחות חברות על ענייני דיומא, על ארכוחות משותפות, מפגשי תה, ציפורים ים ועוד, שעינן נוגעת לפעולות שלטונית.

פסק הדין שהורה על מסירת המידע ראו : Evans v. Information Commissioner [2012] UKUT 313 (AAC)

ניסיונו של נציב חופש המידע לעקוף את פסק הדין הנ"ל נפסל לפני כנה וחצי על ידי בית המשפט העליון באנגליה : R (on application of Evans) v. Attorney General [2015] UKSC 21

لتובעת שפורסמה בעקבות הפסיקה בעניין זה ראו :

<https://www.gov.uk/government/collections/prince-of-wales-correspondence-with-government-departments>

86. ודוק: סוג המידע המבוקש בעתירה זו רחוק כרחוק מזרח מערב, ככל שהדברים נוגעים למידת הפגיעה בפרטיות, מהמידע שנמסר באלה"ב בנוגע להתקתבות של שרת החוץ לשעבר קלינטון ובריטניה בנוגע להתקתבות של הנסיך צ'ארלס. שם נמסר מלא תוכנה של התקתובה. עניינו, כלל אין מדובר בנסיבות תוכן אלא בפירוט המועדים שבהם התקיימו שיחות.

6. טענות של אדלסון וrgb לחיסין על זהות מקור עיתונאי

87. במקביל לטענותיהם שלrgb ואדלסון, לפיהן שיחותיהם עם ראש הממשלה הן שיחות אישיות בין חברים, השניהם הושיבו וטעו כי על השיחות חל חיסין על זהות מקור עיתונאי וכי גם מטעם זה אין לגלוות את מועדיהם בשל העובדה מסוימת המידע "אסורה על פי דין", וזאת נכון הוראות סעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע.

88. בית המשפט דחה טענה זו, ولكن נתייחס אליה בקצרה בלבד. להרחבה בעניין זה ראו סעיפים -26 ו-61 לתגובה העותרים בבית המשפט המכוזי מיום 1.5.2016.

89. בית המשפט קמא עמד על כך שאדלסון וrgb אינם יכולים לטעון טענות עובדותיות חולפיות בעניין זה, ובקבוע בסעיף 18 לפסק הדין השני:

"לאור התוצאה אליה הגיעו, אני נדרש גם להאריך בדבר שאלה זו, בנסיבות בהן רשות ציבורית היא זו הנדרשת לחשיפת מידע ולא עיתונאי. אך המועל שאומר בשאלת זו הוא, שהמתנגדים מטעו של חסיון עיתונאי שעה שעמדו על כך שבינם לבין ראש הממשלה קיימת מערכת יחסים חברתית, פרטית ואישית שהמידע המבוקש אודותיה חוסה בצל הגנת הפרטיות. אכן, המתנגדים טעו כי טענה זו נתענה רק אליבא דשייטת העותרים הרואים ביחסים הקיימים בין ראש הממשלה לבין המתנגדים יחסים שבין עיתונאי לבין מקור. אלא שהמתנגדים מטעו טענה משפטית הנשענת על רובד עובדתי המוחש על ידם. אם לשיטתם, המידע המבוקש הינו "פרטוי", הטענה החלופית לפיה גם אם אין מדובר במידע "פרטוי", אז חולש עליו החיסין העיתונאי, אינה יכולה להיותן".

90. קביעותו של בית המשפט קמא בעניין זה מתyiישבת עם תקנה 7(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984, לפיה " בכתב טענות אין לטעון נגד אותו בעל דין טענות עובדותיות חולפיות, אלא אם כן הבהיר הטוען כי העובדות כהויתן אין ידועות לו; אין באמור בתקנה זו כדי למנוע טענות משפטיות חולפיות". אדלסון וrgb לא טעו כי הם אינם יודעים את העובדות לאשרון, אלא הצביעו גרסה עובדתית פוזיטיבית, שלפיה תוכן השיחות הוא אישי לחולטין, וכי מדובר בהן בארכיאולוגיה, בהיסטוריה וஸלומן של משפחותיהם. גרסה עובדתית זו אינה מאפשרת טענה עובדתית חולפית, לפיה מדובר בשיחות בין עיתונאים לבין מקור.

91. אדלסון וrgb טעו שאם תתקבל טענות העובדות של המערערים, אז חל על המידע חיסין עיתונאי. אלא שגם קבלת טענות העובדות של המערערים – לפיהן שיחות הטלפון בין ראש הממשלה לאדלסון וrgb נועדו לתאם את הקו הכללי בו נוקט העיתון ולידע את האחראונים באיזה סיור חף ראש הממשלה, אלו דעתות להביעה, אלו עניינים לטCKER, את מי לתקוף ולמי להחניף – אינה מובילה למסקנה זו.

92. למעשה, אין בהליך זה צד כלשהו הטוען לעובדות, שאם יתבררו בנסיבות יבسطו טענה חיסיון העיתונאי. המערערים אינם טוענים כי ראש הממשלה הוא מקור עיתונאי ואף המשיבים והמתנגדים אינם טוענים זאת, אלא טוענים כי הוא אינו מקור עיתונאי. המערערים אינם טוענים כי חטיבת המידע תבהיר אם ראש הממשלה הוא מקור עיתונאי או שקיים אינטרס ציבורי לדעת אם הוא מקור כזה. טענת המערערים היא שקיים אינטרס ציבורי לדעת האם ראש הממשלה הוא גם העורך בפועל של "ישראל היום". בעדרה לא נטען שרראש הממשלה מוסר אדלסון וrgb מידע המשמש אותם לצרכים עיתונאים, אלא כי הוא מעורב בהחלטות בדבר הקו הפליטי של העיתון, העמדות הפוליטיות והאידיאולוגיות המופיעות בו, נושא סיקוורו והיחס למושאי סיקורו.

93. לא כל שיחה של מאן דהוא עם איש תקשורת חוסה תחת חיסיון מקורות עיתונאים. מקור עיתונאי הוא מי שמוסר מידע עובדתי המשמש בסיס לדיוקנות עיתונאות. מי שמשיע לבעים ולעורך הראשי של עיתון להחליט מה יהיה הקו הפליטי של העיתון ואלו אינטרסים ועמדות יקדם העיתון, אינו מקור עיתונאי.

94. מעלה מן הנדרש, אפילו אם היה ראש הממשלה מקור עיתונאי של אדלסון וrgb (וכאמור, אף אחד מן הצדדים להליך אינו טוען כי אלה הם פנוי הדברים), הרי שהמידע המבוקש אינו נופל תחת החיסיון העיתונאי. זאת שני טעמים: ראשית, החיסיון העיתונאי אוסר על העיתונאי למסור מידע הנמצא בידו ביחס לזהות המקור. הנהנה מהחיסיון הוא העיתונאי החסינו אינו מטיל איסור על מסירת מידע שבידי המקור, ודאי שלא על מסירת מידע המצוי בידי צד שלישי, ודאי וודאי שלא על מסירת מידע שבידי רשות מינהלית. על כן מסירת המידע על ידי לשכת ראש הממשלה אינה "אסורה על פי דין". שנייה, **בעל החיסיון** הוא המקור ולא העיתונאי. ומשמעות זו לא הועלתה על ידי ראש הממשלה אף על פי שהוא צד להליך זה, אדלסון וrgb אינם יכולים להעלות את הטענה.

95. במלים אחרות, אף על פי שבעל החיסיון הוא המקור והנהנה מהחיסיון העיתונאי הוא העיתונאי, טוענים שלrgb ואדלסון הופכת את הדברים על ראשם. קבלת טענות משמעה כי בעל החיסיון הוא העיתונאי, והנהנה ממנו הוא המקור, או במקרה זה – צד שלישי, רשות מינהלית, שאינה המקור, היא הנהנית ממנו ועליה לחסוט מידע הנמצא בידה מכוחו.

96. כאמור, הדברים פורטו בהרחבה בתגובהם של העותרים בבית המשפט המחווי מיום 1.5.2016 ונוכח העובדה שבית המשפט לא נדרש לטענות אלה של אדלסון וrgb לגופן, לא נחזר בהרחבה על הדברים ונפנה את בית המשפט אל האמור בתגובה הנ"ל, במידת הצורך.

97. נזכיר רק בקצרה, כי החיסיון העיתונאי הוא יציר הפסיכה ואין לו עיגון סטוטוטורי. בפסקת בית משפט זה נקבע לא פעם כי משמעות החיסיון העיתונאי היא כי עיתונאי רשאי לסרב לענות על שאלות או למסור מידע העולמים להביא לחישפותו של המקור (ראו, למשל, ב"ש 298/86 ציטרין נ' בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין, פ"ד מא(2) 342-343 (1987); רע"א 6872/11 כהן נ' בן דוד (13.2.2012); רע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון (29.11.2012); בע"א 9705/11 גלט-ברקוביץ נ' קרא (21.10.2014)).

98. אין כל בסיס לטענה שעיל מידע שנמצא בידי המקור עצמו או בידי צד שלישי, המלמד כי הוא מקור, חל חיסיון עיתונאי. אם, למשל, עובד מדינה מעביר מסמך פנימי לעיתונאי, העיתונאי אינו

רשיי למסור את המסמך אם מסירתו תהשוו את זהות מוסר המסמך, ואף יוכל לטעון לחיסיון זהה אם גורמי אכיפת החוק יבקשו לקיים חיפוש במשרדו או בבתו כדי לאתר את המסמך שיביא להחtipת המקור. לעומת זאת, המקור לא יוכל לסרוב למוסרו או להעלות טענה לחיסיון נגד חיפוש זהה, רק משום שמסר את המסמך לעיתונאי.

99. יש לציין כי טענות שלadelson ורגב בעניין זה אף אינה מתוישבת עם הפרקטיקה של עיתון "ישראל היום" ביחס למקורות עיתונאים שהם עובדיו. במסגרת הליך בבית הדין לעבורה (ס"ע 15-01-40775-15) הודה עיתון "ישראל היום", במסגרת כתוב הגנה שהגיש ביום 15.2.2015, שביצעת בדיקת פוליגרפ לAhead מעובדיו על מנת לבדוק האם שימושו של העיתונאי אוורי משגב.

לכתב ההגנה ראו:

<http://www.the7eye.org.il/wp-content/uploads/2015/02/israel-hayom40775-01-15a.pdf>

100. סיטואציה זו היא שונה מעניינו, אולם היא מלמדת שגם לשיטת "ישראל היום", החיסיון העיתונאי אינו מגביל קבלת מידע מן המקור (ולשיטת "ישראל היום", גם כפיה על המקור הפוטנציאלי לעבור בדיקה שתוכיה אם הוא המקור או לא), אלא מן העיתונאי עצמו. מי שמבצע בדיקות פוליגרפ למקורות פוטנציאליים כדי לגלוות אם הם מקורות עיתונאים, אינו יכול בו בזמן לטעון כי החיסיון חל גם על מידע המוחזק על ידי מי שאינו העיתונאי.

101. לסיקום עניין זה, החיסיון העיתונאי אוסר על מסירת מידע הנמצא בידי העיתונאי ולא בידי המקור. וזאת שהוא לא אוסר על מסירת מידע שנמצא בידי רשות מינהלית. לפיכך, אפילו היה ראש הממשלה מקור שלadelson ורגב (וכאומר, אף אחד מן הצדדים אינו טוען כך), לא הייתה מסירת המידע המצוי בידי לשכת ראש הממשלה "אסורה על פי דין".

102. שנית, כאמור, "... במשפטנו בעל החיסיון – כאשר מדובר בחיסיון עיתונאי-מקור – הוא המקור ולא העיתונאי" (ת"א 09-03-794 פלוני נ' הוצאה לאור בע"מ, פס' 144 (29.9.2015). ראו גם: בג"ץ 3815/90 גילת נ' שר המשטרה, פ"ד מה(3) 414, פסקה 12 (1991); המ' (י-ם) 4089/96 חברת הכשרת היישוב נ' רשות שוקן בע"מ, פס' 8-9 (16.9.1996)).

103. עניינו, מדובר בדרישת מידע שנמצא בראשות משרד ראש הממשלה. אף על פי שרראש הממשלה הוא משיב לעתירה זו, הוא כלל לא העלה טענה כי על המידע חל חיסיון. ואם מי שהוא המקור ובעל החיסיון לפי הנטען – או בעצם ניגוז לנטען על ידי כל הצדדים – אינו טוען כי קיים חיסיון במקרה זה, אין לשעות לטענות רגב ואDELSON בעניין זה.

7. טענהadelson ורגב בדבר שיבוש פעולתה של הרשות

104. טענה נוספת שעלוadelson ורגב (אך המדינה לא העלתה) היא כי חיל החריג שבסעיף 9(ב)(1) חוק חופש המידע, לפיו הרשות רשאית שלא למסור מידע מן הטעם שהוא עלול לשבש את תפקודה התקין. לשיטתadelson ורגב, היהות שלא מדובר במידע שקיים חובה סטטוטורית

לייצור, אם תתקבל העתירה תחול לשכת ראש הממשלה מלאסוו את המידע והדבר ישבש את תפקודה.

105. גם טענה זו אינה יכולה להצדיק את אי מסירתו של המידע. ראשית, אדלסון וrgb כל אינם יכולים להישמע בטענה מסווג זה. סעיף 17(ג), שמכוחו הביאו אדלסון וrgb את עמדתם בפני בית המשפט, מעניק לצד שלישי הולל להיפגע ממשירת המידע זכות להשמיע את טענותיו. מובן שהכליתו של הסעיף היא לאפשר לצד השלישי להסביר את הפגיעה בו עצמו. הכליתה של ההוראה אינו מתן אפשרות להביא נימוקים אחרים לאי מסירת המידע.

106. בית המשפט קמא צין, בשולי הדברים, כיrgb ואדלסון רשאים להעלות כל טענה, גם כזו שאינה נוגעת לפגיעה בהם (פסקה 19 לפסק הדין השני). המערערים סבורים, בכל הבוד, כי בית המשפט קמא שגה בעניין זה. האינטэрנס של אדלסון וrgb בפניה האפשרית בראש הממשלה או ברשות הציבורית אינו חזק מן האינטэрנס שיש לכל אדם אחר בעניין זה. אלא שחוק חופש המידע אינו נותן לכל מי שסביר שרשות הציבורית טיפול זכות להישמע בעתירה. העובדה שאדלסון וrgb רשאים להישמע לעניין הפגיעה הפוטנציאלית בהם, אין משמעות שנייה להם, אגב כך, אפשרות להעלות טענות בדבר אינטרסים אחרים שלא נוגעים להם.

107. אלא שלא בכך עיקר. גם אם אדלסון וrgb רשאים היו להעלות את הטענה האמורה, הרי שעצם העובדה שהמדינה לא העלה אותה היא ראה לכך שהרשאות עצמה אינה סבורה ממשירת המידע תשבע את פועלתה. אילו סבירה כך, חזקה עליה שהיתה מעלה טענה זו. המדינה לא טענה שם שתתקבל העתירה יופסק תיעוד שיחות ראש הממשלה.

108. מעבר לכך,rgb ואדלסון טוענים שגם ימסר המידע "ראש הממשלה ייאלץ למצוא דרכי לנהל את שיחותיו... שלא דרך לשכת ראש הממשלה" (סעיף 85 לכתב טענותיהם של אדלסון וrgb מיום 2.3.2016), למשל באמצעות מכשירי הטלפון הנידונים של מאבטחו (סעיף 84 לכתב הטענות). טענה זו היא לא רק ספקולטיבית, אלא גם אינה מתиישבת עם העובדות, כפי שהובאו על ידי המשיבים. מסעיף 20 לכתב התשובה שהגשו המשיבים בבית המשפט המחויז, וಚוטט עיליל, עולה כי גם היום "יתכן כי שיחות יערךו שלא באמצעות המזכירות ולפיכך לא יתועדו", וכי ראש הממשלה מסוגל לקיים שיחות שאין מתועדות. לפיכך, אין כל יסוד לחשש של אדלסון וrgb, לפיו ראש הממשלה ייאלץ לחפש דרכי עקלקלות לבצע את שיחותיו.

109. אדלסון וrgb מניחים שגם ימסר המידע יפעלו המשיבים בחוסר תום לב ויפסיקו לטעד את מועדוי השיחות כדי לחמוך מן הצורך למסור את המידע או שראש הממשלה יתחיל לקיים שיחות טלפון באמצעות אחרים כדי להסתיר מידע. טענה זו מניחה, ללא בסיס, חוסר תום לב של המשיבים וניסיון עתידי לעקוף את הוראות בית המשפט, ככל שזה יורה על מסירת המידע.

110. מעבר לכך, קבלת טענתם משמעה, שבכל מקרה שבו אין חובה סטטוטורית לאסוו מידע מסוים ובכל מקרה שבו הרשות אינה מעוניינת לגנות מידע כזה, תוכל הרשות לאיים שם יורה בית המשפט על מסירת המידע היא תפסק לשומר אותו. משמעות קבלתו שלஇום זה היא שחוק חופש המידע לעולם לא יכול על מידע שהרשאות אוספת לא חובה סטטוטורית לעשות כן, וזאת בניגוד לתכליתו של חוק חופש המידע.

111. כך או כך, משהמדינה אינה טעונה כי מסירת המידע תשבש את תפקודה, מדובר בספקולציה של אדלסון וrgb, שאינם מצויים בפוזיציה טובה יותר משל כל אדם אחר להעלות ספקולציה כזו.

112. בהתאם להוראות הפסיכיקה, "רק שיבוש קשה, רציני וחמור אשר הסתברות התרחשתו היא וDAOOT קרובה, מאפשר מניעת מידע" (עמ' 3908/11 **הנהלת בתי המשפט נ' דה מרקר**, פס' 55 (22.9.2014), בציוט בהסכמה ממאמרו של פרופ' אהרון ברק). כפי שציין בית המשפט המחויזי, שאלת מידת הפגיעה והסתברות הפגיעה "לוטה בערפל" במרקזה זה (פסקה 19 לפסק הדין השני), ועודאי שלא ניתן לקבוע כי הוכחה **DAOOT קרובה** שגilioי המידע יביא шибוש ממשי בתפקוד הרשות. מדובר, ככל היוטר, בספקולציות של אדלסון וrgb.

8. טענות בדבר בעלות אדלסון על העיתון ומעורבותו בתכניו

113. במסגרת כתבי טענותיהם המתנגדים טוענו שאדלוSN אינו הבעלים של "ישראל היום". לטענתם, בן משפחה מדרגה ראשונה של אדלסון הוא הבעלים של החברה המחזיקה ב"ישראל היום". עוד, לטענתם, מר אדלסון אינו מעורב בתכני העיתון.

114. אלא שאפילו אם מסיבות כלשהן יצר מר אדלסון מבנה תאגידי שבו הוא אינו בעל השכלה הישירה ב"ישראל היום" אלא שולט בו באמצעות אשתו או באמצעות קרוב משפחה אחר מדרגה ראשונה, אי אפשר לקבל את הטענה, שלפיה הוא אינו מעורב בניהול העיתון ובתכניו.

115. באתר האינטרנט של "ישראל היום" מתוארת מכיל'ית העיתון,גב' ציפוי קורן, כמו שי"מנהלת את הפעולות של ישראל היום עבור מר אדלסון", וכמי שבשנת 2006 "ה策טרפה לצוותו של מר אדלסון". באותו אתר מוצג מוויל העיתון, אשר בהרב, כמו שי"מנהל את הפעולות של ישראל היום עבור מר אדלסון, החל מאמצע שנת 2007".

העתיקי דפי האינטרנט צורפו לתגובה העותרים בבית המשפט המחויזי מיום 1.5.2016 כנספחים ג' ו-ד'.

116. על מעורבותו של אדלסון בניהול העיתון ובתכניו ניתן ללמוד גם מראיון עמו שפורסם ב"ישראל היום" ביום 11.5.2014, שכותרתו "באנו לשבור את הפחד מנוני". באותו ראיון אדלסון הסביר שאשתו והוא הקימו את "ישראל היום" לאחר שנודע להם שהתקורת הישראלית משטה הציבור, תיאר בגוף ראשון ובין את סוגיו התכנים שהוא מתכוון שהעיתון יוניק לךראיו, והסביר כי מטרת הקמת העיתון היא הנחלת הציבור של הערכיהם שאביו הוריש לו. התבטאות רבות נוספות של אדלסון באותו ראיון מצביעות גם הן על מעורבותו בעיתון ובתכניו.

цитוטים נרחבים מתוך ראיון ראו סעיפים 23-19 לתגובה העותרים בבית המשפט המחויזי מיום 1.5.2016; לראיון המלא ראו נספח ה' לתגובה האמורה.

117. גם בראיון מוקלט ומצולם ששודר בערוץ 2 ביום 28.5.2013 התייחס מר אדלסון בגוף ראשון לשאלת מדוע הקים את העיתון, והשיב: "The Israeli people were not getting a fair and balanced view of the news and views, and that's why we started Israel Hayom"

מיד לאחר מכן הוא מסביר בראיו כי חוסר האיזון של התקורת בישראל בא לידי ביטוי בכך שהוא תוקפת את ראש הממשלה נתניהו.

ראיוון בערוץ 2 ראו:

<http://www.mako.co.il/news-channel2/Channel-2-Newscast/Article-42108e4102cee31004.htm>

118. ביום 2.11.2011 פורסם מרכז המחקר והמידע של הכנסת דוח שcottarto "ניתנות ההשלכות הכלכליות של ריכוזיות ובעלויות צולבות על כל התקורת". עמי 11 לדוח, בטבלה 5, צוין ביחס ל"ישראל היום" כי הוא בבעלות של 100% של "Isreali Media LLC (שלדון אדלסון)".

העתק העמוד הרלוונטי מתוך הדוח צורף כנספה ו' לתגובה העותרים בבית המשפט המחויזי מיום 1.5.2016.

119. יש לציין, כי גם ראש הממשלה בוטה, ככל הנראה, כי חברו שלדון אדלסון הוא הבעלים של "ישראל היום". וכך, בערעור שהוגש על ידי ראש הממשלה על פסק הדיון הראשון ביום 3.1.2016 (עמ' 16/56), נכתב: "אכן, אדלסון הוא בעליו של עיתון יומי נפוץ בישראל, וrgb הוא עורכו של עיתון זה" (סעיף 58 לערעור, הגדישה הוספה). אמרה זו מעידה, לכל הפחות, כי ראש הממשלה סבור (או סבר במועדים הרלוונטיים) שכאשר הוא מנהל שיחת טלפון עם אדלסון, הוא משוחח עם בעליו של "ישראל היום".

120. מכל מקום, בין שהחברה, שהעיתון "ישראל היום" הוא בבעלותה, היא חברה בבעלות שלדון אדלסון, בין שהיא בבעלותו אישי, ובין שהיא בבעלות קרוב משפחה אחר מדרגה ראשונה, מר אדלסון העיד על עצמו כי עמד מהורי החלטה להקים את העיתון, ואף העיד על עצמו כי הוא גורם פעיל ביותר בקביעת תוכני העיתון וקביעת האגינדה של העיתון בהתאם לערכים שהנחיל לו אביו וערכים אחרים שהוא אוחז בהם. אי אפשר לקבל את טענותו במסגרת כתוב טענותיו כי הוא אינו מעורב בניהול העיתון ואיינו מעורב בתוכניו.

סוף דבר

נוכח כל האמור يتבקש בית המשפט לקבל את הערעור, להורות כمبرוק שפתח הדברים ולהחייב את המשיבים בהוצאות ערעור זה.

אורן אדלשטיין, עו"ד
יונתן ברק, עו"ד
באג כוח המערערים

5 באוקטובר, 2016